

Raadsstuk 235/2007
B&W datum 13 november 2007
Sector/Afd MO/cultuur
Reg.nr(s) 2007/180578

Onderwerp **Definitieve besluitvorming verzelfstandiging Stadsbibliotheek Haarlem**

Aan de Raad der gemeente Haarlem

Voorgeschiedenis

Haarlem wil een kleinere, flexibelere organisatie worden, die de uitvoering van haar beleid niet meer zelf doet, maar wel de regie op de uitvoering houdt. Daartoe zijn de taken die de eigen organisatie uitvoert tegen het licht gehouden en is in mei 2005 het Plan van Aanpak voor de “Verzelfstandigingsonderzoeken Haarlem 2005” vastgesteld. Dit plan gaat over het onderzoeken van de mogelijkheid om tien gemeentelijke onderdelen extern te verzelfstandigen. De Stadsbibliotheek Haarlem is één van de onderdelen die in dit plan is opgenomen in de lijst van extern te verzelfstandigen onderdelen.

Op 5 juli 2007 (nota 2007/87983) heeft de raad conform het collegevoorstel besloten:

1. in principe in te stemmen met de verzelfstandiging van de Stadsbibliotheek;
2. voorbereidingen te treffen voor een samengaan met de Gemeentebibliotheek Heemstede in de vorm van een fusie;
3. het college op te dragen de verzelfstandiging verder uit te werken en in de vorm van een definitief besluit aan de raad voor te leggen voor 1 oktober 2007, met 1 januari 2008 als beoogde startdatum voor de nieuwe organisatie.

Op grond van dit principebesluit is de voorbereiding gestart voor de daadwerkelijke verzelfstandiging van de Stadsbibliotheek Haarlem en de fusie tussen de Stadsbibliotheek Haarlem en de Gemeentelijke Openbare Bibliotheek Heemstede. Dit heeft geleid tot het nu voorliggende voorstel tot daadwerkelijke verzelfstandiging van de Stadsbibliotheek Haarlem.

Definitieve besluitvorming

Om een definitief besluit over de verzelfstandiging van de Stadsbibliotheek te kunnen nemen, heeft de gemeenteraad informatie nodig over de nieuwe organisatie en de consequenties van de verzelfstandiging voor de achterblijvende organisatie (gemeente Haarlem). Deze informatie wordt beschreven in zes bijlagen bij dit raadsstuk. Grofweg valt er een indeling te maken in documenten ten aanzien van de nieuwe organisatie en documenten ten aanzien van de achterblijvende organisatie. Ten aanzien van de nieuwe organisatie betreft het documenten op bedrijfsmatig gebied (het bedrijfsplan), op juridisch gebied (de statuten en profiel Raad van Toezicht) en op gebied van personeel (sociaal plan). Ten aanzien van de

achterblijvende organisatie (gemeente Haarlem) gaat het om documenten op gebied van gemeentelijk beleid (het opdrachtgeversplan) en op gebied van financiën (ontvlechtigingsplan en bepalingen omtrent eigendom).

In de toelichting hieronder wordt per bijlage bij dit raadsstuk de strekking van het document en de belangrijkste conclusies beschreven.

Bijlagen ten aanzien van de nieuwe organisatie (Stichting Basisbibliotheek Haarlem –Heemstede) *(Liggen voor u ter inzage)*

A) Bedrijfsplan Basisbibliotheek Haarlem –Heemstede

In het bedrijfsplan worden de toekomstplannen en de ambitie van de nieuwe organisatie beschreven. Het bedrijfsplan is geschreven vanuit de meerwaarde van verzelfstandiging van de Stadsbibliotheek Haarlem en het samengaan van de bibliotheken Haarlem en Heemstede. Aan de orde komen het bestuur en management, de personele inrichting en de financiën van de nieuwe organisatie. Het bedrijfsplan bouwt voort op het in november 2003 door de Raadscommissie Cultuur goedgekeurde beleidsplan 2002 – 2006 van de Stadsbibliotheek Haarlem ‘Spin in het Web’ (B&W nota SBH/2003/07).

Voor het uitvoeren van de activiteiten van de Stadsbibliotheek is in 2008 een gemeentelijke subsidie van €4.440.100 benodigd. Dit bedrag wordt jaarlijks aangepast o.b.v. de gemeentelijke uitgangspunten voor de begroting van de gemeente Haarlem en geïndexeerd.

B) Statuten en profiel Raad van Toezicht

De bestuursvorm van en de wijze van toezicht op de verzelfstandigde organisatie wordt beschreven in de statuten en in het profiel van de Raad van Toezicht. De nieuwe organisatie wordt een stichting met een Raad van Toezicht bestaande uit vijf leden. Het college van B&W benoemt de eerste Raad van Toezicht conform de profielschets. De verzelfstandigde organisatie gaat vervolgens de fusie met de Gemeentelijk Openbare Bibliotheek Heemstede aan.

C) Sociaal plan

De verzelfstandiging van de Stadsbibliotheek heeft geen consequenties voor het huidige personeel. Conform de bepalingen van het sociaal plan gaan alle medewerkers in hun huidige functie één op één over naar de op te richten stichting volgens de CAO van de gemeente Haarlem. In het kader van het continueren van de pensioenvoorwaarden bij het ABP pensioenfonds is een B-3 stichting vereist voor deze medewerkers. Het sociaal plan is opgesteld volgens het kader zoals dit ook bij andere verzelfstandigingen wordt gehanteerd. Het sociaal plan heeft de instemming van het GO.

Bijlagen ten aanzien van de achterblijvende organisatie (gemeente Haarlem) *(Liggen voor u ter inzage)*

D) Opdrachtgeversplan

In het opdrachtgeversplan worden de verwachtingen van de gemeente Haarlem ten aanzien van de bibliotheekfunctie beschreven. Het opdrachtgeversplan volgt de

kaders van de cultuurnota en programmabegroting. De verwachtingen worden in later stadium uitgewerkt in prestaties en beschreven in een prestatieovereenkomst tussen gemeente Haarlem en bibliotheek.

E) Ontvlechtingsdocument

In het ontvlechtingsdocument is de begroting 2008 van MO/Stadsbibliotheek opgesplitst in een deel dat achterblijft bij de gemeente en een deel dat als basis dient voor de berekening van het subsidie van de nieuw te vormen stichting. Tevens zijn de frictiekosten voor de gemeente in beeld gebracht.

F) Eigendom activa

Gebruikscollectie en inventaris worden eigendom van de op te richten stichting. De Oude Boekerij blijft eigendom van de gemeente Haarlem en het eigendom van de Bijzondere Collecties wordt nog nader bepaald en verder uitgewerkt in een voorstel (derde kwartaal 2008). Gebouwen blijven eveneens bij de gemeente.

Financiën

Vanwege de verplichting om voor overheadtaken van de gemeentelijke formatie gebruik te maken kunnen de frictiekosten worden beperkt. Deze gemeentelijke verplichting loopt tot ultimo 2010. Daarbij zijn gemeente en de bibliotheek gezamenlijk verantwoordelijk voor zowel de kwantiteit als de kwaliteit van de bezetting hiervan. De frictiekosten voor ontvlechting van de Stadsbibliotheek bedragen maximaal € 90.000.

Nog lopende taakstellingen voor de bibliotheek worden in mindering gebracht op het subsidie van 2009 en 2010.

De eenmalige kosten voor verzelfstandiging van de Stadsbibliotheek bedragen € 70.200 (exclusief kosten FPU) in plaats van de oorspronkelijk geraamde € 266.000 (principebesluit verzelfstandiging Stadsbibliotheek, nota 2007/87983). De eenmalige kosten komen ten laste van de gemeentelijke bestemmingsreserve verzelfstandigingen.

Om als zelfstandige instelling risico's in de exploitatie te kunnen opvangen en nieuwe ontwikkelingen te kunnen voorfinancieren, dient de bibliotheek als Stichting te beschikken over een financiële bedrijfsreserve. Gelet op de financiële omvang van de verzelfstandigde organisatie wordt een reserve van € 350.000 wenselijk geacht. Het college stelt voor om een startkapitaal van € 350.000 beschikbaar te stellen aan de Stichting ten laste van de bestemmingsreserve verzelfstandigingen. Voor het opbouwen van voldoende eigen vermogen van de te verzelfstandigen onderdelen is bij de behandeling van de kadernota 2007 €2,5 miljoen toegevoegd aan de bestemmingsreserve verzelfstandigingen.

Het subsidie voor de Stadsbibliotheek Haarlem zal in 2008 € 4.440.100 bedragen. In onderstaande tabel is aangegeven wat de frictiekosten en desintegratieschade bedraagt en hoe deze gedekt kunnen worden. Op termijn levert de verzelfstandiging van de Stadsbibliotheek een positieve bijdrage in 2008 van bijna € 130.000 oplopend naar ruim € 200.000 in 2011 en 2012.

Financieel overzicht verzelfstandiging x € 1.000	2008	2009	2010	2011	2012
Budget gemeentebegroting 2008	5.360	5.360	5.360	5.360	5.360
Subsidie Stichting Bibliotheek 2008	4.440	4.402	4.352	4.352	4.352
Resterend budget bij gemeente	920	958	1.008	1.008	1.008
Uitgaven gemeente t.l.v. resterend budget					
1. Voorbereidings- en oprichtingskosten Stichting	70	0	0	0	0
2. Bijdrage taakstelling middelenfuncties	55	55	55	55	55
3. Bijdrage taakstellingen	0	38	88	88	88
4. Frictiekosten personeel	90	90	90	90	90
5. Huisvesting bibliotheek	446	446	446	446	446
6. Overhead gemeente:					
- Personeelskosten	61	61	61	61	61
- Huisvesting	51	51	51	51	51
- Automatisering	18	18	18	-	-
	791	759	809	791	791
Resultaat verzelfstandiging	129	199	199	217	217

Toelichting op tabel:

1. Kosten van notaris, inventarisatie bezittingen etc.
2. Invulling van het aandeel van de bibliotheek in de gemeentebrede besparing als gevolg van de centralisatie van de middelenfuncties
3. Invulling lopende taakstellingen bibliotheek 2009-2010
4. De Stichting werft 3,42 FTE van de 4,42 FTE aan overhead uit de gemeentelijke organisatie. De resterende 1 FTE aan nieuwe overhead bij de stichting leidt daarom niet tot een afname van de formatie en kosten bij de gemeente. De totale frictiekosten bedragen maximaal € 90.000.
5. De huisvestingskosten worden nader bepaald in de op te stellen huurovereenkomst
6. De tot nu toe aan de afdeling Bibliotheek toegerekende overheadkosten komen te vervallen, op een bedrag van € 112.000 na.

Wij stellen de raad voor:

1. in te stemmen met de verzelfstandiging van de Stadsbibliotheek Haarlem;
2. in te stemmen met de oprichting van de Stichting Basisbibliotheek Haarlem – Heemstede (werknaam) door het college;
3. in te stemmen met de fusie van de op te richten stichting met de Gemeentelijke Openbare Bibliotheek Heemstede als onderdeel van het Verzelfstandigingsproces;
4. in te stemmen met het beschikbaar stellen van een startkapitaal voor de Stichting van € 350.000 ten laste van de bestemmingsreserve

Verzelfstandigingen;

5. het voordeel ad € 195.800 ten gunste te brengen van de bestemmingsreserve verzelfstandigingen (de eenmalige kosten voor verzelfstandiging van de Stadsbibliotheek bedragen € 70.200 in plaats van de oorspronkelijk geraamde € 266.000).

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,
drs. W.J. Sleddering

de burgemeester,
mr. B.B. Schneiders

De Raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders;

Besluit:

1. in te stemmen met de verzelfstandiging van de Stadsbibliotheek Haarlem;
2. in te stemmen met de oprichting van de Stichting Basisbibliotheek Haarlem – Heemstede (werknaam) door het college;
3. in te stemmen met de fusie van de op te richten stichting met de Gemeentelijke Openbare Bibliotheek Heemstede als onderdeel van het Verzelfstandigingsproces;
4. in te stemmen met het beschikbaar stellen van een startkapitaal voor de Stichting van € 350.000 ten laste van de bestemmingsreserve Verzelfstandigingen;
5. het voordeel ad € 195.800 ten gunste te brengen van de bestemmingsreserve verzelfstandigingen (de eenmalige kosten voor verzelfstandiging van de Stadsbibliotheek bedragen € 70.200 in plaats van de oorspronkelijk geraamde € 266.000).

Gedaan in de vergadering van

De griffier

De voorzitter,